

F O A I E

центръ

МШТЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 42.

Luni, 16. Oktomvrie.

1844.

МЕТОДА ЛЪИ ЛАЛЧ

a vindeca tǎrvarea ши мѣшкѣтъра de
шернѣ венѣпацѣ.

(Ѣрмаре.)

5.

Отѣл мѣшкат de кѣне тѣрват ла дп-
чепѣт пѣ сѣмте дѣрерѣ дп мѣшкѣтърѣ (ра-
пѣ). Ачестеа капѣтъ о фадѣ албастрѣ,
пѣтредѣ, стоарче пѣроѣв сѣвѣре, пѣтѣрос
ши ачестеа сѣнт семне de кѣпетенѣе, кѣм-
кѣ кѣпеле, каре аѣ кѣшѣпат рана прип
мѣшкѣтърѣ аѣ фост тѣрват.

6.

Отѣл мѣшкат de феарѣ тѣрвате кѣнд
се апропѣ кѣтрѣ исѣвѣнѣреа тѣрѣрѣи (гро-
зѣвѣеѣ саѣ спаѣмеѣ de апѣ*), атѣчѣеа се
фаче трѣст, кѣфѣндат дп гѣндѣрѣ ши de
мѣлте орѣ непачнѣк. Се ваѣетѣ de дѣрерѣ
de кан ши de о лѣнѣезалѣ а трѣпѣлѣи дп-
трѣг, кареа есте маѣ кѣ сеамѣ ѣрмареа
спѣнтелѣи сѣмпѣлѣи кѣшѣпатѣ прип висѣрѣ

дпфѣорѣтоаре, саѣ а лѣпсеѣ сѣмпѣлѣи de тот.
Тот не атѣчѣеа сѣмте ши дп тот трѣпѣл
o маѣ de мѣлте орѣ дпторкѣтоаре дпфѣо-
раре. Дп ачестѣ пѣпѣчѣре кавѣтъ сѣрѣ-
манѣл, сѣнгѣратѣче, дптѣнекоасе локѣрѣ ши
локѣндѣрѣ орѣ че дптѣлѣпѣре ши ворѣре
кѣ алѣи оамѣнѣ, ши кѣ кѣт есте маѣ апроа-
не исѣвѣнѣреа тѣрѣрѣи, кѣ атѣта есте ши
пѣферѣчѣтѣл волпав маѣ фѣрѣкос ши маѣ пѣ-
пачнѣк, кѣм дпкѣде окѣи, vede de лок фе-
лѣзрѣте пѣлѣчѣрѣ, п. е. кѣнѣи, карѣи сар асѣ-
пра лѣи, саѣ гѣндѣеѣе кѣ стѣ ла марѣпѣеа
ѣпѣи дпфѣрѣкошате прѣпастѣи, ши de ачѣеа
de лок дпчѣеа а трѣтѣра саѣ de ар фѣ
адѣрмѣт се трѣзеаѣе дпспѣѣмѣнтат ши
трѣтѣрѣнд de фѣрѣкѣ. Окѣи дѣ склѣпѣск ши
се мѣшкѣ, ши дпн кѣнд дп кѣнд і се згѣ-
дѣѣе тот трѣпѣл. Ачестеа сѣнт семпеле
чѣле маѣ пѣдпшѣлѣтоаре, кѣмкѣ тѣрѣареа
ва исѣвѣнѣи кѣт de кѣрѣнд, кѣчѣи ачестеа
се ивѣск кам de овѣе кѣ 5—6 зѣле маѣ
пайнте. Пот дпсѣ ши ачестеа семне, дѣ-
пѣ deосевѣреа indivѣдуалѣтѣдѣи (пшѣеѣ) фѣ
deосевѣте. Лалѣч зѣче, кѣмкѣ ла ѣнѣи ар фѣ
овсѣрват о пѣдпчетатѣ ворѣре, о пѣрѣреа
мѣшкарѣ кѣ тот трѣпѣл, ши о скѣпѣре
деасѣ, окѣи саѣ се мѣшкаѣ склѣпѣнд, саѣ
ѣраѣ дпфѣндѣи. Оамѣнѣ de ачѣст фѣлѣѣ пѣ
се прѣеа ваѣетѣ de дѣрерѣ.

*) Тѣрѣареа се кѣрѣпѣnde дп спаѣма саѣ гроаза
апѣи, адекѣ кѣм вѣд ачѣштѣа пѣферѣчѣдѣи апа
саѣ алте зѣмѣлѣи, de лок кад дп спастѣи
чѣи маѣ грозавѣ ши пѣ пот дпгѣдѣи пѣшка.

7.

Дакъ ачестеа семпе нъ с'ар десфъ-
ниъра атхт де таре, ка волпавї съ се фа-
къ прїмеждїонї, атхичеа волпавї требзе
лъсадї словози, съ факъ дп аер кзрат мїнї-
каре съ веа шї съ тхпхиче дхпъ планъл
съх шї дакъ 'ар свхъра соартеа, дп ка-
реа се афлъ еї, требзе кхт се поате тхп-
гїадї.

8.

Кхт се аратъ дпсъ дп зрареа тх-
нхвхърїї зпї кхде тхрват дп врепн он
челе дїптхї семпе, атхичеа де лок требзе
кхвтат свхт лїмъхъ (вроскїдъ) ла вїне (ve-
nae rapinae). Дакъ даръ вїнеде ачестеа
с'ар архта дп форта зпор дѳъ пѳдзрї а-
семенеа капетелор де тхскъ, шї с'ар ве-
деа къ дпфлхътра вхпхиче кхтръ вхр-
фхл лїмвеї, атхичеа їсвхкїреа тхрвхрїї
есте де тот анроане. Аїчеа дпсъ требзе
вхгат дп сеанъ а) кхткъ ачестеа вїне
ла зпї ѳаменї схпн шї дп статъл съпъ-
тос маї дпфлате, шї маї негре, шї ачеїа
схпн маї таре свхпшї перїколхлхї тхр-
вхрїї, ншї апої фїндкъ ла дхпшї шї се-
тпеле маї сзс архтате се аратъ маї їкте,
маї таре шї маї пайнте, аша даръ требзе
ншї маї къ лзаре амїнте ншї маї дпграбъ
трхтадї. б) Кхткъ ла ѳаменї тарї фхръ
нїчї о дїсвозїдїе ветегоаъ ачестеа вїне
къ зпор се аратъ негре шї дпфлате. Ла
ачештїа їсвхкпече маї тхрзїх ншї тхрва-
реа. Ла зпї дхпъ 65 де зїле, ла алдїї
ла 9 лхпї, ба ла зпї шї дхпъ маї тхлдї ашї.

9.

Дакъ крече дпфлареа вїнедор маї сзс
вхпїте, шї волпавъл се ваїетъ де лхпче-

зїре, дхрерї де кап саъ алте дхрерї пхпъ.
ачї неовїчпзїте, атхичеа еле требзе де лок
deskice. Мап пзладїеа есте зрхтхгоаре: Бол-
павъл скоате лїмва афаръ, каре требзе къ
кхеще де лемп аїзкатъ ла вхрф шї дп-
тѳахъ дп сзс, апої еа о ланчетъ шї спїп-
текъ вїнеде дела вхрф овлх дп жос къ-
тръ рхдхчїпъ де 3—4 лїпї. Не зрхтх
траце волпавъл лїмва їархш дп лонтръ,
шї ласъ съ кхргъ схпцеле (каре требзе
скхїпїт афаръ) пхпъ нъ стъ де сїне. Атхичеа
се дх волпавълхї доза (порцїонхл)
дїптхїе а лсакхлхї, каре требзе аша гхтїт:

10.

Іа 3 лѳдї де рхдхчїпъ де гїнтеръ кр-
чїтх проаспхтх, таїе о тхрзоцел шї о-
пїсазъ дптрхп тожарїх (аванд) торпхнд
песте дхлса кхте пхдїптеа анъ проаспх-
тх дїп їзвор саъ пзд, пхпъ че се фаче ка
скровъл свхдїре, пхпел акхта дптрѳ стре-
кхрхгоаре де пхпзъ шї дп стрхпце дп
теаск аша, ка свхл сторс се трагъ 3 лѳдї
саъ чева маї тхлт.

Фїнд дпсъ къ доза дїптхї требзе съ
лхкре хотхрхт, есте де неапхратъ тре-
вхїпдъ а лза спре гхтїреа ачестеїа рхдх-
чїнеде челе маї вхтрхпне шї маї тарї, кхчї
Лалїч аъ дпвхцат дїп есперїпдъ, кхткъ
къ кхт есте тхрвареа маї крхпченъ, къ
атхта требзе съ фїе маї тарї шї маї гроа-
се шї рхдхчїнеде шї доза маї таре, ка
съ пхтем фхвхтхї фолос сїгр. Чеа маї
тїкъ дозъ рхтхпне тотдеава 2 лѳдї. А-
чеаста дозъ требзе лзатъ дп 9 дїмїнедї
не їпїма гоалъ.

Рхдхчїна зсвкатъ дхпъ есперїпда лхї
Лалїч нъ фаче ачела ресхллат, пентръ а-
чеа нъ требзе дптревхїтх. — Пхпъ веа

волнавѣ леакѣрѣ ачестеа, тревѣ дѣгрѣ-кѣ пѣ дѣ сѣгѣранѣ дѣстѣлѣ de vindicare, жат шѣ de тѣвѣкѣтѣрѣ саѣ ратѣ, адекѣ:

11.

Даѣ есте рана проаспетѣ дѣкѣ сѣн-дерѣнд, атѣпчеа тревѣ спѣлатѣ кѣ спирт de rostarin (везѣ гѣтѣреа ачестѣа ла 19) шѣ легатѣ кѣ зрѣтѣоареа алиѣе саѣ фла-стер алѣзтос. Ia 2 пѣрѣдѣ de фѣипѣ de сѣкарѣ печерѣтѣ, о парте de борвоане de вѣрдѣшор (кровет) вѣне писате, тоар-пѣ дѣн ракѣтѣ таре de 25 de градѣрѣ атѣжта деасѣпра пѣтѣ че се ва фаче алѣват (али-ѣе). Кѣ ачестеа алиѣе тревѣ пѣтаѣ de треѣ орѣ легатѣ рана, адекѣ даѣ се фаче легѣтѣра дѣнтѣ дѣмѣнеада, атѣпчеа се леа-гѣ дѣмѣнеада шѣ сара дѣн зѣоа дѣнтѣ шѣ апоѣ ѣарѣш дѣмѣнеада дѣн зѣоа a дѣбѣ; даѣ с'ар фаче дѣсѣ легѣтѣра дѣн зѣоа дѣнтѣе сеара, атѣпчеа се леагѣ дѣн зѣоа a дѣбѣ dѣ-мѣнеада шѣ сеара. Ла тоатѣ скѣмѣвареа ачестеѣ алиѣе тревѣ рана спѣлатѣ кѣ спирт de rostarin. Дѣпѣ a треѣа легѣтѣ-рѣ тревѣ рана легатѣ кѣ фластерѣл, чел vom vedea маѣ жос (везѣ 18); de ар фѣ рана мѣкѣ, саѣ пѣтаѣ врео згрѣвѣлѣтѣрѣ (каре есте маѣ прѣмѣждѣоасѣ) саѣ de с'ар фѣ дѣкѣ (vindicat) кѣтѣва, атѣпчѣ ачестеа тревѣ маѣ пѣнте de спѣлареа кѣ спирт de rostarin шѣ легѣтѣра кѣ алиѣе маѣ сѣс лѣздатѣ, скарѣфикатѣ, саѣ крестатѣ шѣ лѣ-сат сѣс кѣргѣ сѣнѣе вѣнѣшор.

Дѣн лок de а тѣа саѣ арде кѣ фер фер-вѣнте рана рекотѣндѣ Лалѣч дѣкѣ зп мѣж-лок сѣмплѣ, адекѣ a спѣла рана кѣ пѣшат, саѣ кѣ оѣет, саѣ кѣ апѣ кѣратѣ, маѣ вѣр-тос кѣнд пѣ ар аѣеа алт мѣжлок de ажѣ-торѣт.

Тѣереа шѣ ардѣреа ранѣ, зѣче Лалѣч,

кѣшѣпѣ тѣлте дѣрерѣ шѣ фаче дѣн дѣнтѣм-плѣрѣ порокоасе, unde сканѣ вѣада de тѣл-те орѣ тѣдѣлѣрѣ дѣнтреѣѣ a трѣпѣлѣ пѣ-трѣвѣнѣче.

12.

Даѣ дѣпѣ a дѣбѣ саѣ a треѣа легѣтѣ-рѣ ар зѣтѣра рана, атѣпчеа зѣче Лалѣч, кѣтѣкѣ волнавѣл ар фѣ скѣпат de тоатѣ прѣмѣждѣа, ѣарѣ de пѣ с'ар дѣнтѣмпла а-честеа, атѣпчеа ел есте дѣн прѣмѣждѣе таре. Ла астѣелѣ de волнавѣ тревѣ да-рѣ маѣ дѣнтѣтѣ dat de vomit, апоѣ de зр-дѣнат шѣ кѣзтат кѣ чеа маѣ таре лѣаре ампѣте ла вѣнеле de сѣвт лѣмѣлѣ, шѣ даѣ ачестеа дѣпѣ deкѣдѣре шѣ кѣрѣдѣреа сѣн-ѣелѣ a 5—7-еа зѣ ѣарѣш с'ар дѣфла, шѣ волнавѣл с'ар вѣѣета de зпеле семпе маѣ сѣс арѣтате (везѣ 6), атѣпчеа пѣ есте дѣн-дѣоѣалѣ, кѣ волнавѣл ар фѣ пре дѣнторѣ. Дѣн ачѣеа дѣнтѣмпларе тревѣ ѣарѣш de поѣ deкѣсе вѣнеле, лѣсат сѣс кѣргѣ сѣнѣе deкѣтѣл, апоѣ dat a дѣбѣ dozѣ de сѣкѣл рѣ-дѣчѣнеѣ маѣ сѣс лѣзdate. Фрѣптеа, тѣм-плеле, вѣнеле грѣмазѣлѣ шѣ пѣнтѣл тре-вѣе вѣне спѣлате кѣ спирт de rostarin, шѣ мѣросѣл ачестѣа трас вѣне дѣн пѣрѣ, ка-ре се фаче пѣндѣл дѣн тѣпѣ шѣ дѣнѣнд тѣпѣа ла пас.

13.

Ла ачѣштѣ волнавѣ шѣ ла ачѣѣа, пѣ карѣѣ ѣаѣ тѣшкат лѣпѣ тѣрѣваѣ тревѣе пре-гѣтѣт сѣкѣл гѣнтѣрѣѣ кѣрѣчѣте кѣ апѣ de а-ратѣ, адекѣ пѣнем апа сѣс феарѣл дѣн о кѣлдаре de араѣтѣ пѣкѣлѣсѣтѣ $\frac{1}{2}$ de чеас, о лѣсѣш сѣс стеа пѣсте поапте дѣнтрѣнѣса, апоѣ торпѣт de ачестеа апѣ кѣнд прѣгѣ-тѣт сѣкѣл de гѣнтѣрѣ (везѣ 10). Токѣа *

аша требзе трѣтаці ші волнавіі, не каріі іар фі тѣыкат вѣніі дитѣрѣтаці ла тѣніе-

14.

Дѣпъ пріміреа саѣ маі віне дигідіреа леакѣрілор маі сѣс арѣтате аре волнавлъ съ се кѣлче дп пат ші съ закѣ варем $\frac{5}{4}$ де чеас. Дакѣ съ скоалъ дп пат, сѣідѣм чева съ тѣпѣпче (vezі маі жос 15). А шаптеа сеарѣ дпa zioa, дп кареа аѣ дпче-пѣт съ веа леакѣріі аре волнавлъ 2 чеасѣріі дѣпъ чпнъ съ веа чеваш дпa спіртѣл де ростарпн, адекѣ оаменіі марі ші маі пѣтерпнчі 6 пікѣтѣріі, чеі маі славі 2—3 пікѣтѣріі дп 2 лпнгѣріі де апѣ проаспетѣ. А веа ачеста спірт съ дпгѣдѣе волнавлъліі пѣтаі одатѣ дп кѣра де 9 зпме, іарѣ ашіі спѣла фаца пептѣл ш. а. не кѣт ам арѣтат маі сѣс, поате маі де шѣлте орі.

15.

Дакѣ с'ар. фі десѣшѣрат ачеста вѣалъ кѣ тотѣл, ші волнавіі ар фі тѣрѣаці, атѣпчеа требзе легаді, ка съ пѣ ватѣме не алціі, ші кѣра требзе дпченѣтѣ де лок кѣ леакѣріі дѣпъ кѣт ам арѣтат маі сѣс (13) гѣтпте.

Фпнд дпсѣ кѣ волнавіі акѣта пѣтаі вреѣ съ дпгпте, есте де лпсѣ а ле да леакѣріле кѣ сіла, каре аша се поате фаче: доі оаменіі прпнд волнавлъ ші дп dпa віне, ал треімеа дп каскѣ гѣра прпнскѣлѣші, ші аша дп тоарпѣ леакѣріле дптрѣпса, каре ка съ ле дпгпте требзе волнавлъ дпнѣт віне де пѣрі, пѣпѣ че ле дпгпте. Де ле ар скѣіпа дпсѣ афарѣ, атѣпчеа требзе де жоѣ датѣ. Дѣпъ треі чеасѣріі і се дѣ а дѣѣ dozѣ. Прпн ачеста а дѣѣ dozѣ се дптоарче конціпнда волнавлъліі, дпсѣ сѣл-

вѣтѣчіа, стрпгареа ші воіа де а тѣшка не алтѣл тот маі дпне ла зпні, ла ачеіа дарѣ требзе дат дп гѣрѣ кѣ лѣаре ампте о рѣдѣчпнѣ де гпнтерѣ дптреагѣ, каре о авѣкѣ ачест волнавіі халос, ші о местекѣ дптре стрпгѣріі ші ворѣре.

Дѣпъ че саѣ дат волнавлъліі ші doza а доав де леакѣріі, атѣпчеа требзе дпгрпжат каіадѣпъ 2 чеасѣріі съ і се деа замѣ де карне пѣтерпнкіѣ, саѣ замѣ де kіmіn кѣ пѣне. Ла тѣлціі пріеѣше віне ші кафеаоа кѣ лапте. Дакѣ дпсѣ волнавіі ар зѣера тѣрѣаці, с'ар трѣпті ші ар тѣшка лпнгѣра кѣ кареа дп дѣтм тѣпкареа, пѣ требзе съ не снѣріет, кѣчі де ші се иаре кѣ дѣп-шіі пѣ ар аѣеа пічі о кѣпошпцѣ, тотѣші прпн ворѣе дѣлчі тѣпгѣіоасе пѣтем тѣлт лѣкра асѣпра лор. „De тѣлте орі, зпче Далпч, ам домолпт сѣлѣвѣтѣчіа ачестор волнавіі пѣтаі прпн о тѣпгѣіоаре пѣртп-ппре, ші ворѣе пѣчпвітоаре, ші ка съ до-вѣндеск а лор дпкредере, там слѣжпткѣ о тікѣ вікленіе, кареа дпсѣ пѣ аѣ ретас фѣрѣ ефект, еѣ адекѣ черчетез маі дп-тѣіѣ не чпне аре волнавлъ маі іѣвіт дп-трѣ рѣденііле сале, апоі атѣпчеа зпк, кѣ сѣпт ачела, дп жѣлеск ші дп зпк N. N еѣ сѣвт рѣденіа та N. ші ам венпт ла тпне, тѣ епці остеппт де дрѣтм ш. а., казѣ іатѣ dіam адѣс де тѣпкаре ші атѣпчеа дп даѣ о лпнгѣрѣ де замѣ де карне кѣл-дѣцѣ, апоі де ші ла дпченѣт ачештіа вол-навіі апѣкѣ лпнгѣра кѣ о сѣлѣвѣтѣчіе, то-тѣші дпчет дпчет се домолеск ші тѣ-пѣнкѣ, дѣпъ ачѣеа ле даѣ зп пахар кѣ а-пѣ ші дп лас съ веа дѣпѣ плакѣл лор, дѣпъ ачѣеа дп спѣл не фрѣпте, тѣшпле, вінеде грѣмазѣліі ші не пепт кѣ спірт де ростарпн, дп деслет дпa легѣтѣріі ші

prin vorba mângioase de prietenie, și adăcă din pat, unde de mълте орі de лок adorm. Compъл цине кѣте 8—10 часврї шї атенчеа пѣ маї есте дндоіалъ, кѣ пѣ ва скѣпа дїн прїтеждїе, дн аша днтѣмпларе есте вїне а пѣне лѣнгъ волнав зп врчїор кѣ апъ, кѣчї ам вѣзът кѣ мїраре, кѣм ачештїа волнавї дѣпъ че аѣ ретас еїнгзрї, трезїндѣсе аѣ апѣкат врчїоръл шї аѣ вѣт апъ.“

16.

Ла ачештїа волнавї тревѣе вїнеле де свѣт лїмѣъ де лок дескїсе кѣм се домо-леск чеващ, де мълте орі днсъ тревѣе съ ретѣпъ пѣпъ алтъ зі, шї ачеста се днтѣмплѣ маї кѣ сеатъ кѣнд вїнеле се днтѣмплѣ пегре. Дѣпъ фїеще-каре дескїдере де вїне се дѣ волнавѣлї о дозъ де свѣкл вѣрвїенї маї сѣс арѣтате. Маї пайнте де їзѣкпїреа тѣрѣврїї, зїче Лалїч, кѣ ар фї обсерват дн знеле днтѣмплѣрї дн сѣн-целе, че кѣрѣ дїн ачестеа вїнї, пїще фїре кѣрпоасе де 2—3 полїкарїї де лѣпцї, каре ла чеї мѣшкацї де кѣпї тѣрѣвцї сѣпт пегре, їаръ ла чеї мѣшкацї де лѣпї тѣрѣвцї чева маї лѣчїе. Ачестеа фїре арагъ, кѣм-кѣ прїтеждїа ар фї фоарте маре шї чере ѳ кѣръ кѣ мѣлтъ вѣгаре де сеатъ.

17.

Ла волнавїї, карїї аѣ ажѣнс градъл тѣрѣврїї чел маї дналт, се пайце кѣнд dorm дн гѣръ зп мѣк галвїн дескїс, кѣте одатъ алѣ асемеѣеа алѣшѣлїї де оѣ, че де обще есте клеїос, се лїнеще таре шї есте грѣѣ де лѣпѣдат. Дрепт ачееа чере лѣаре амїнте асѣпра са, ка сѣ се скоатъ кѣт маї мѣлт пайнте де че беа волнавѣл леакѣрїе.

18.

Дѣпъ че саѣ легат, пе кѣм ам вѣзът маї сѣс (11) рана де треї орі кѣ алїфіа алѣѣтоасъ, атѣнчеа врмеазъ легѣтѣра кѣ фластеръл врѣмторїс :

Іа $\frac{3}{4}$ де фѣнт зпт де лемп, 4 лодї чеаръ галвїнъ, пѣнеле днтрѣн рѣшфарїѣ (кратїцъ, хѣрѣеаїкъ, шерпекъ) вїне кѣ-лѣсїт шї ле топеще песте кѣрѣзнї апрїншї, пѣне дѣпъ ачееа $\frac{1}{4}$ фѣнт мїнїѣ (плѣмѣ) шї местекъ тоате ла олатъ атѣта, пѣпъ че тоатъ масса капѣтъ о фацъ де рѣцїнѣ днкісѣ, атѣнчеа їа рѣшфарїѣла дела фок, местекъ днсъ маса атѣта пѣпъ че се стѣмпѣръ, пѣне акѣта днкъ $\frac{1}{4}$ де фѣнт де днтѣреалъ (стерк) де грѣѣ днтрѣнса, апої пѣнео їаръшї пе кѣрѣзнї апрїншї $\frac{1}{4}$ де чеас шї местекѣндѣо вїне тоарпъ дн-кѣ днтрѣнса 6 лодї де терпетїн де Ве-педїа шї местекъо їаръшї атѣта пѣпъ пѣ се стѣмпѣръ. Атѣнчеа пѣне днтрѣн мо-жарїѣ 3 лїнгзрї де зпт де лемп шї $\frac{1}{2}$ лот де камфор, фреакъле вїне, шї дѣпъ че се топеще камфоръл тоарпъ шї ачестеа ла маса маї сѣс дескрїсѣ шї местекъо ла о-латъ атѣта пѣпъ че се днпарте камфо-рѣл дн тоатъ маса. — Де с'ар днтѣмп-пла, ка врезп ом тѣрѣват сѣ скѣїне пе ал-тѣл сѣпѣтос, саѣ сѣл мѣште, атѣнчеа ло-кѣл скѣїпїт тревѣе де лок спѣлаткѣ спїрт де ростарїн, їаръ мѣшкѣтѣра трѣтатъ ка маї сѣс. Ачеста фластер, зїче Лалїч, а фї бѣн шї пентрѣ алте рана проаспетъ шї векї пентрѣ здрѣчїрї шї арсетѣрї.

19.

Спїртъл де ростарїн се гѣтеще дн-врѣмторїс кїп : Іа вѣрѣврї де ростарїн-днфлорїте, днтпле кѣ еле 2 пѣрцї а зпѣї

стікле, тоарпъ несте дѣиселе ракиѣ таре де 32—35 де градъри, астѣпъ стікла ші о пѣпе съ стеа ла зп лок калд 50 де чеастри, пе зртъ стреквръ спиртѣл ші пѣпе дп-траисѣл ші чева камфор (ла о літръ де спирт $\frac{1}{2}$ де драм де камфор).

Ачестеа сѣнт че требѣ пѣйте ла ом, кѣнд есте мѣшкат де кѣпе тѣрват.

Де ар мѣшка врео феарѣ тѣрватъ врео витѣ де касѣ, атѣпчі ачестеа требѣ де лок спѣлатѣ віне кѣ апѣ, адекѣ мѣпѣмѣ віта дп врезп рѣѣ, саѣ лак, саѣ валтѣ фѣрѣ съ пе атіпдем де еа, ка съ се спеале віне де тоате валеле, кѣ каре ар фі мѣпжѣтѣ, пе зртъ требѣ фрекатѣ мѣшкѣтѣра кѣ спирт де ростаріа (19) віне віне, ші ле-гатѣ кѣ фластерѣл маї сѣс (18) арѣтат. Іа дѣпѣ ачееа 4 лоуї де рѣдѣпѣ де гп-терѣ крѣчѣтѣ, таїе о тѣрват ші о дѣ ме-стекатѣ кѣ саре ші кѣ ана маї сѣс (13) гѣтѣтѣ, вітелор дп 9 дімінедї маї пайнте де а мѣшка алт чева. Де ар фі рана дп-кѣсѣ, саѣ пѣмаї згѣріетѣрѣ, атѣпчеа тре-вѣ маї пайнте скаріфікатѣ.

(Ва зрма.)

DOMNŪLE REDAKTOR!

(Дпкеїере.)

Літера саѣ кѣм маї плаче Длѣі N' слова щ прекум ам атіпс маї сѣс се де дѣче ла пої дп ск, каре літере се афлѣ маї вѣртос дп сілава чеа де пе зртѣ а кѣвѣнтѣлѣі дар ші ла дпченѣт ші мѣжлок, прекум ші дп се дп кѣвѣнтеле де оріціпѣ латіпѣ. Де ачест феліѣ сѣнт: паск = па-

ще, паск = паще, мѣска = мѣщеле, пе-щере, крешетѣл ш. а. Кѣзтѣнд ла кѣвѣн-теле ачестеа дп прівіпѣгѣ етімологікѣ, со-котесѣ кѣ щ се поѣте кѣ тотѣл скѣте дп алфаветѣл пострѣ фѣрт а мѣса дп зртѣш врео скѣдере. — Ші адекѣ лас жѣдекѣрїї тѣтѣрор літерацімор пострїї, оаре пѣ ам пѣтѣ дптревѣпѣца сѣ. аѣ шѣ, дп лок де щ, де оръче к ла пої фіе дп кѣвѣнтеле челе де оріціпѣ латіпѣ, фіе дп челе де орї че алтѣ оріціпѣ, пічі кѣнд пѣ поате дѣпѣ патѣра са съ се мѣте дп т, чї тот-деаѣна дп ч, прекум віне сѣіе орї чїне, іарѣ с дп ш. Дп мѣлте съ лѣзѣм кѣтева де есемплѣ: Дакѣ лѣсѣндѣне де компен-діѣл лѣі щ, дп локѣл лѣі ам скріе шт — прекум: штіре, паштере, паштере, мѣште, крештет, пеште, — оаре пѣ ам вѣтѣма етімологіа лѣі ск — ші пѣ ар фі маї віне а скріе: сѣіе, пасчере, песче ш. а. Аѣ ш дп лок де с: шчіре, пашчере, пешче ш. а. Ші ачестеа де пре зртѣ кѣ кѣвѣнт, кѣчі с дп лімба поастрѣ дп мѣлте кѣ-віпте се афлѣ мѣтат дп ш, прекум дп: аршіца, ешіреа, кѣшіца, ретѣшіца ш. а. Ші дп вѣеле зрїте дп латіпа, внде аѣ с, прекум дп: шерпеле, вештѣнтѣл, ше-зѣтѣл, дешертѣл, дпшелѣчївѣнеа, мішелїеа, шесе, шепте, пашѣрї ш. а. — Че се а-тіпѣ де кѣвѣнтеле челе де оріціпѣ латіпѣ кѣ ст. Еѣ ші акѣм сѣм пре лѣпѣгѣ пѣре-реа ачееа, ка пентрѣ пѣстрареа етімоло-гіеї съ се скріе тоате фѣрѣ деосевїре кѣ ст, зпсѣ съ се провѣпѣдіе фїе-каре кѣм сѣѣ провѣпѣдіат пѣпѣ ачі, саѣ ка: ста, сте, саѣ ка шта, ште, п. е. стаѣл, статѣл, сте-та, ретѣл, пѣсторїѣл, пострїї, ачестїї, іа-рѣ пѣ поцрїї, ачедїї, прекум четїѣ дп обсервѣдіеле ачестеа а Длѣі N., де внде

ачещора ар фї къ тотъл печоплїт. — Ин-
станція, институтъл, астеризтъл, стадїа, по-
ета ш. а. Шї фъкънд ачеаста кред, къ пз
цертанїзмъ, прекъм і се паре Длвї, де
оръче шї дп лїмба латїнъ сїлавеле ста,
сте, стї дп тълте къвїнте ка нїта, ште,
шті се пропъндїѡ. *)

Акъм че съ фачем къ къвїнтеле де
орїцінъ славїкъ че ле авем дп лїмба нѡ-
стръ къ цу (тълсъ ачеста адъс дїп орїціна
славїкъ, іаръ пз dedъс дїп ск ал постръ).
— Лъкръ патърал есте, къ впеле ка аче-
сте, авънд етімологиѡса са, пз пвтем съ
ле скріем къ сч, чї саѡ къ шч, саѡ къ шт,
прекъм ле скріѡ сървїї (кълї шї ачестїї
пз маї дптревзїнцазъ вре цу дп лїтера-
търа са) шї маї алте попоаръ де вїдъ
славїкъ. — Маї авем ѡкъъ зп цеп де къ-
вїнте, каре сїлава де пре зртъ ще о нот
— дъпъ пъререа теа — тълта дп шче,
фїе ачеле орї де че орїцінъ, прекъм: лї-
пїшче, гръпїшче, верзїшче ш. а. Дар къ-
вїнтеле: лїпїшче шї ашченаре тї се на-
ре, къ шї дїп ачеа прїцінъ тревъе съ се
скріе къ сч, аѡ шч, центръ къ де се вор

*) Се пропъндїѡ акъма де пої, дар Чїчеро шї
Чесар към ле ва фї пропъндїат? Ної пз а-
вем де знде къпоаще пропъндїареа векїлор
романї, къчї пвї азїм дїп тормїнтеле лор.
Дечї центръ ка съ пвтем дїккїѡ тълкар ла
о парте а векеї пропъндїерї романе, авем
чеа маї неапъратъ тревзїнцъ пзїзмаї а дп-
вънда лїмбеле романїче тоате, портъгеза къ
спанїоала шї маї вартос італїана къ тоате
рамърїле еї, към фъкъъ ачеаста D. Nenzmїт,
чї а шї терце дп Італїа, а петрече дп тоате
пърдїле еї шї а аскълата пропъндїерїле шї тоа-
те провїндїалїстеле. Съ терцет. Domnїлор, съ
пз лъвїм лъкръл дп глзтъ.

Red.

скріе къ лїтере латїне: lenisce, ascertare
— се ва пвте десвълвї орїціна лор, адекъ
дп: lenisce четїнд маї ѡптъїз іс дїп дерепт
зі, дъпъ ачеаа 'птъїа len, шї а треїа сїлавъ
се, есѡ d'ачї silence, каре е кам асемене
латїнълвї silentium. — Аша нї дїп асер-
tare веї пвте четї: aspectare, — че сеамъ-
пъ къ expectare — дакъ веї зрма дъпъ
ачест mod сърїторїз ал четїреї.

Dїп тоате ачесте дпсемпърї але теле
ва пвте орї чїне веде пъререа шї дорїнда
теа а фї зпа ачеаа, ка орї че вом скріе,
съ скріем къ пвстрареа шї сьсцїпереа еті-
мологиѡеї, ка чел пвдїп дп скріере съ пз
о пълъвїм. Бїне аѡ вълзт тревзїнда ачеа-
ста маї тълте пацїї, кънд аѡ дпчепт ашї
кълївї лїмбеле, шї центръ ачеаа пз аѡ
къзтат атълта ла пропъндїа лїмбеї, кът ла
ачеаа, ка етімологиѡса съ пї се пвстрежъ
дп лїмба скрісъ, прекъм ведем астълзї вре
чеа фръкъ, аплїкъ, цертанїкъ ш. а., ка-
ре дп тълте локърї, дар маї амес чеа дп-
тъїе — алтмїнтрелеа се скріе шї алтмїн-
трелеа се пропънде. Центръ ачеаа съ пз
фїм де ачеа пърере, пїче съ не темет атъл-
та, къ дакъ се вор фаче пвдїпеле скїмбърї
дъпъ черереа етімологиѡеї — дп лїмба нѡ-
стръ чеа скрісъ, шї дп пропъндїе не вом
поменї дп лок d'а скріе ромънесче — скрі-
їнд търчесче, келтїчесче, саѡ Dzeѡ счїе че
фелїѡ де лїмбъ, прекъм се тем зпї; аѡ
доаръ пз вїедъїм дп лътеа скїмбърїлор?
аѡ доаръ аѡ ажънс лїмба поастръ ла къл-
теа перфекциѡеї, шї пз е че с'ар маї пвтеа
реформа саѡ шї адаоце дптрънса? Do-
мнїата Domnъл меѡ! тълт аї адъс, шї ѡп-
къ маї адъчї фрътоасе жертве не алтарїл
націонал центръ вїтеле комъп шї дпфлор-
пїреа лїтератърїеї поастре, дп каре лъкръ

аї маї тѣлцї соці дн кѣмпел літературей, карїі тоці дн плетеск кѣтъ кѣтва ла кѣзна лѣмпнѣрїї націей, шї кѣм? нѣ алтмпнтрелеа декѣт скїмѣнд шї лѣпѣнд че е петревнїк шї де прїсос шї адѣогѣнд че е кѣвїпчос шї амѣсрат тїмпелмї де фацѣ шї тревїпцїї націонале. Дар зїтѣте шї ла ачел Сократ ал Ромѣніей, пре кареле шї не-анѣмїт дн веї сї, — пре кареле еѣ, де шї нѣмаї дн фої, шї дн скрїптеле лѣї тл кѣпоск — дн тре чеї маї дн тѣї літераторї аї націей тл опорек, зїтѣте зїк, кѣт се фрѣне дн кѣлтївіреа лїмѣей — дн авѣзїндѣо шї дн авѣстрѣндѣо кѣ тоате челе еї тревїпчосе, дѣпѣ форма сѣрорїлор еї а латїней шї італїеней, кареа алѣї незїндѣ шї лѣкпаре о пренѣзеск фѣрѣ дн доїалѣ тоці ачеї адеѣвѣрації ромѣнїї, карїі дореск дн інімѣ пропѣшїреа кѣлтѣрей шї лѣмпнареа са, фѣрѣ а аѣа фрїкѣ, кѣ пе аша кале а скїмѣрїлор ле ва перї лїмѣа.

Маї сѣнт Домнѣл теѣ ѣпкѣ маї тѣлте де скїмѣат, дар ле лѣсѣм ачелеа сѣ ле рѣмеце пе 'вчет вїторїмеа. *)

Ачесте сѣнт, Домнѣле Редактор, дн семпѣрїле шї овсерѣвѣїле тѣле дела Nr. 27 ал фобїей літер. акѣт чеѣа маї пе ларг дн шїрате, каре Домнїей тале кѣ аша рѣгаре ле трїмїт, ка сѣ вїневоїещї але да ла лѣмпнѣ. Дн тр'алтеле кѣ деосевїтѣ чїпстїре ретѣїѣ ал Домнїей тале нестрѣмѣтатѣл вѣрѣзїторїѣ

В—їа.

*) Токма шї максїма ачестей Редакції аѣ фост шї есте агѣт дн прївїнда фїлолозікѣ кѣт шї дн алтеле кѣтѣѣа: Festina lente. Сѣнт лѣкѣрїї, каре се пот реформа дн дагѣ че с'аѣ арѣтат тревїпца реформей; сѣнт алтеле, каре тревѣе скїмѣате фѣрѣ нїчї о дн тѣрїзїере; дар сѣнт іарѣш, каре чер о деофѣнзраре маї дн чеатѣ шї вѣрѣзїтоаре. . .

Red.

Дн семпаре де кѣрдї веки ромѣнїей.

Спре зп скоп фоарте таре шї фолосїсорїѣ, пе каре дн вом арѣта песте пѣцїн, се кавѣт дн тоатѣ ромѣнїмеа вѣрѣзїтоаре ле кѣрдї веки:

1 Карте че сѣ кїамѣ еѣангелїе кѣ дн вѣзѣтѣрѣ (тѣлкѣ) дн зїлеле тѣрїрїї лѣї Баторї Крїщоф, шї архїепїскопѣл Genadie шї жѣпѣлѣї Храшїл Лѣкачї, жѣдецѣл Брашовѣлї — тїпѣрїтѣ дн Брашов, ла апѣл дела Хр. аѣп. 1580.

1 Календар ромѣнѣск, ашезат дѣпѣ чел сѣрѣеск, ка дн трѣ о сѣтѣ де апї сѣ слѣжаскѣ ка чел словенѣск, скос ла Кїев де зп доктор тѣскал — тїпѣрїт дн Брашов Февр. к. апѣл 1733.

1 Kazanie ромѣнѣескѣ, тїпѣрїтѣ дн Брашов ла апѣл 1580.

1 Kazania ромѣнѣескѣ, тїпѣрїтѣ дн Бѣлград, ла апѣл 1641.

1 Катехїстѣ ромѣнѣск дѣпѣ чел калвїнѣск, деспре таїна вотеѣлѣї шї а кѣмпнѣкѣтѣрїї, ла апѣл 1642.

1 Катехїстѣ ромѣнѣск, тїпѣрїт ла Бѣлград ла апѣл 1657.

1 Кѣраре пе сѣрт спре фапта вѣлѣ дн дрептаре, — тїпѣрїтѣ дн Бѣлград ла апѣл 1685.

1 Рѣндѣїала діаконсѣлор шї а возглашенїлор, каре сѣ зїк ла лїтѣрїге, скоасе дн лїмѣа словенѣескѣ, кѣ влагословенїа сфїндїтѣлѣї Варлаам, дн Бѣлград ла апѣл 1687.

1 Повестеа ла 40 де тѣченїчї дн 9 Мартїе дн Бѣлград 1689.

(Ва зрма.)